

PEZ- peculiaritats de cada centre de ZER.

ANNEX 1: Escola El Bosc

3.1.-Organització pedagògica i metodològica

3.1.1 Com ens organitzem

L'escola es distribueix en **2 grups d'infants en 2 aules**, aquesta divisió es deguda per donar cabuda a les diferents necessitats, moments evolutius, motivacions, interessos, aspectes cognitius, emocionals, físics ...en què es troben els nens i les nenes a nivell d'evolució.

Un primer grup dels infants de **P3 a 1r**, i un segon grup d'infants de **2n a 6è**.

Tot i que ens organitzem en 2 grups d'infants en 2 espais diferenciats i amb 2 tutores, treballem sota l'ideari de **3 comunitats** d'ensenyament/ d'aprenentatge :

- Petits (P3-P4-P5)
- Mitjans (1r, 2n i 3r)
- Grans (4t, 5è i 6è)

Aquesta estructura comunitària ens permet un ambient ric; en relacions, en aprenentatges i en respecte del ritme evolutiu i emocional de cadascú.

Tots els infants són acompanyats per adults de referència, mestres que centren la seva mirada amb els nens i les nenes i les seves famílies en el pas per l'escola. Docents que contínuament observen i anoten per ajudar-los en el seu desenvolupament, oferint una **atenció individualitzada** perquè cada infant pugui avançar en el seu propi procés.

3.1.2 Com treballem

Les nostres **bases pedagògiques i metodològiques** a l'escola són el resultat del treball de l'escola activa i viva, amb l'enfocament de diverses pedagogies i moviments; *Montessori*, *Wild*, *Reggio Emilia*, *Maria Antonia Casals*, *projecte filosofia 3/16*, *l'escola Bosc* i *per la natura*, *pedagogia sistèmica*, intel·ligències múltiples, entre d'altres. Agafem idees, conceptes, essències de totes aquestes fonts i formen i configurem el nostre peculiar projecte de centre a l'escola El Bosc.

Entrades i sortides relaxades amb famílies. La nostra situació de context de muntanya , amb un territori enlairat i divers, de climatologia i d'extensió i dispersió de territori de les vivendes familiars i de la població de Mont-ral ens ha fet plantejar des d'un bon inici tenir entrades i sortides relaxades, amb un acompanyament més respectuós i tranquil amb els infants i les famílies, facilitant l'adaptació i la inclusió escolar.

Treball per ambients i micro-espais. Al centre treballem per ambients lliures la major part del temps, disposem de 4 ambients generals (sala 1, sala 2, espai de menjador/cuina, espai exterior- jardí) amb 16 micro-espais i/o entorns d'aprenentatge integrats amb el treball del currículum i lligat amb les intel·ligències múltiples de Howard Gardner. És per aquest motiu que a l'escola el Bosc l'aprenentatge i el benestar gira entorn els **16 microespais** que s'han creat i que es van canviant en funció de les necessitats dels infants, aquests 16 microespais són:

1. Espai de teatre- titelles.
2. Espai d'art i creació.
3. Espai de joc simbòlic.
4. Espai lingüístic
5. Espai digital.
6. Espai matemàtic.
7. Espai de descoberta i experimentació.
8. Espai de creació culinària.
9. Espai de música.
10. Espai de costura.
11. Espai de fusteria.
12. Espai de geografia i història.
13. Espai de ciències.
14. Espai de la llum.
15. Espai exterior- jardí
16. Espai àgora- de reflexió i el cor de l'escola.

Els diferents espais i micro-espais estan connectats entre si possibilitant al màxim els diferents processos d'aprenentatge, de recerca i de creació dels infants i dels seus ritmes evolutius.

Plans de treball per comunitats. Cada comunitat té un pla de treball on es desenvolupen i es plasmen a nivell d'abstracció les diverses activitats que es poden trobar en els micro-espais, en funció de l'edat, l'interès i les peculiaritats individuals.

Cada comunitat d'infants té un Pla de treball diferent;

- **La comunitat dels petits** manté un mateix Pla de treball trimestralment amb imatges, on els infants es van posant gomets per saber en quins espais han visitat i/o han fet alguna activitat.
- **La comunitat dels mitjans i grans** tenen un Pla de treball similar adaptat al nivell de cada infant, on hi ha diferents propostes per àmbits curriculars que han d'anar elaborant en un període d'unes 3 o 4 setmanes. Podem començar per la que vulguin. També consta d'una **valoració** i una **autoavaluació** de cada activitat.

Paral·lelament al treball d'ambients i micro-espais lligat als Plans de treball també tenim les **caixes de recerca-microprojectes**, les caixes d'aprenentatge són projectes sobre temes de recerca i investigació sobre diversos coneixements generals que els infants tenen interès (ex: dinosaures, minerals, viatges, el cos humà, l'univers...) que són temes universals i generals . Poden treballar individualment, en parelles o bé en petit grup. Les caixes estan pensades per la comunitat dels grans, tot i que qualsevol infant que domini la lectoescriptura i la comprensió lectora s'hi pot afegir independentment de la comunitat on es trobi. La recerca del tema es fa mitjançant llibres, internet, jocs...

Treball de col·leccions- projectes individuals. S'assembla al treball de recerca de les caixes, però és una proposta individual pensada pels infants de la comunitat dels mitjans. L'objectiu és crear una col·lecció sobre un tema que interessa a l'infant, ja sigui amb l'ajuda de llibres, internet, jocs...

Sortides al bosc setmanals. Un dia a la setmana sortim al bosc. La natura i entorn que tenim al voltant del municipi de Mont-ral (Alt Camp) és un tresor i un privilegi, i l'experiència de sortir al bosc de manera sistemàtica i setmanal ens permet gaudir-ne i aprendre d'una manera totalment vivencial. L'entorn on estem ubicats/es ens ofereix una immensa varietat de possibilitats de descobrir els: camps, boscos, muntanyes, camps, paisatges, esplanades, animals, insectes, empremtes, pals, pedres, flors, arbres, colors, textures, en general riquesa.

El respecte cap a l'entorn natural i cap a l'ecosistema on ens trobem és un dels nostres reptes com a escola, vivim dins la natura i aprenem d'ella, cada dimarts anem al bosc i aprenem uns valors i actituds personals com pot ser la responsabilitat, la perseverança, el coneixement d'un mateix, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'escollir, d'imaginar projectes i de convertir les idees en les accions, d'aprendre de les errades, d'assumir riscos i de treballar en equip.

Som un centre que formem part de la Xarxa d'**Escola verdes**. Ens interessa i ens ressona molt el tema d'escola verda i la seva filosofia per:

- Aproximar la línia del centre a les accions relacionades amb **l'educació ambiental i sostenible**.
- El **coneixement de l'entorn** en accions directes mitjançant sortides, tallers, visites amb experts.
- El **respecte i cura per la natura i el medi natural** que ens envolta.
- Aprofundir en **l'educació per a la sostenibilitat** per incorporar accions i metodologies en les actuacions quotidianes dels nostres alumnes i de la comunitat educativa en general.

Participem en diversos projectes mediambientals; *Projecte Rius, Projecte de Font en Font, arreglar camins, plantar arbres...* Tenim un **comitè ambiental** format per representants de mestres, pares i Ajuntament, on entre tots/es vetllem per la consecució de les accions de Pla de sostenibilitat del centre, proposem accions noves i activitats a fer amb l'ajuda de la xarxa del municipi.

Jocs de taula- Escacs. Els jocs de taula són una eina imprescindible a l'escola. Es poden trobar a tots els petits espais d'aprenentatge; des del matemàtic, al lingüístic, al científic, etc. Aquests tipus de jocs presten incentivar la memòria, la lògica, el càlcul, l'astúcia, la situació espacial, així com també el joc cooperatiu o el saber perdre o guanyar. Els **escacs** ocupen un lloc dins l'horari lectiu de l'escola. És un recurs que potencia el desenvolupament de les estructures cognitives, el raonament i el pensament lògic-matemàtic, les habilitats lingüístiques i els hàbits de conducta.

Pla lector. La lectura esdevé una prioritat a la nostra escola, ja que, és la base de molts altres aprenentatges. El pla lector de l'escola es sosté en tres pilars: *aprendre a llegir, llegir per aprendre i el gust per la lectura*. Els infants tenen lectures de tot tipus a l'abast i les poden agafar quan ho creguin oportú i/o quan tinguin un moment per fer-ho. Cada dia es dedica una estona concreta a la lectura, aquesta pot ser lectura en veu alta per part del docent per fer un modelatge, lectura preparada per part dels alumnes que s'avalua entre tots els infants i es fan propostes de millora, també es llegeixen notícies, articles de revistes, llibres de coneixement, poemes, lectura lliure .

Ciències i experiments. Les ciències a l'escola pretén desenvolupar la curiositat dels infants, encoratjar-los a indagar i investigar. L'experimentació es treballa de forma sistemàtica i es proposen diferents reptes o problemes que necessiten d'un mètode experimental per resoldre. L'entorn de l'escola és l'escenari perfecte per observar la natura: insectes, plantes, flors, rastres. Els petits reptes del dia a dia amb els materials més comuns fan que els infants creïn, provin , pensin i puguin treure conclusions.

Treball corporal i emocional- relaxació, meditació i massatges. Els infants tenen una gran quantitat d'energia, de vegades sembla inesgotable. Aquesta energia fa que sovint els consti concentrar-se, escoltar, estar present i gaudir de les activitats. Des de l'escola els ajudem a relaxar-se, a estar tranquils, a tenir atenció plena, a confiar amb un mateix... Ensenyar a un infant a relaxar-se suposa ensenyar-li a regular el seu nivell d'activació pel

seu propi benefici mental i emocional. El nen/a que sap relaxar-se controla la seva activitat i pot actuar des de la calma, la distància i la serenor.

Per aconseguir-ho és important que els fem conscients d'aquesta realitat i que els ensenyem estratègies i diverses eines d'autoregulació per aprendre a relaxar-se, respirar i autocontrolar-se. Aquestes activitats i dinàmiques es fan a la zona àgora a les entrades tant al matí, com a l'entrada de l'esbarjo com també a la tarda.

Resolució de conflictes. Intentem treballar la resolució de conflictes amb els infants des d'una mirada respectuosa, utilitzant una comunicació efectiva i afectiva, una comunicació no violenta, utilitzant la mediació, la reflexió, els pactes d'autoregulació, i fent ús quan és necessari de les accions i conseqüències que se'n deriven dels comportaments. Cada infant de la comunitat dels mitjans i dels grans té una pauta de comportament dins la seva llibreta on es van anotant els diferents canvis, millores, retrocessos i evolucions.

Tallers amb famílies i Tallers amb experts externs (mossos, bombers, forestals, etc.). pensem que l'escola s'ha d'obrir al municipi i al context on està ubicada, per aquest motiu totes els dimecres al matí oferim a les famílies o/i a diferents experts poder venir a l'escola i voluntàriament oferir-nos un taller. Hem tingut tallers de loga, bisuteria, fer sabons, fer espelmes, ritmes i contes Waldorf, de natura i coneixement de l'entorn, música i entre molt d'altres.

Participació de les famílies - Comissions amb la comunitat educativa. Les famílies tenen participacions diverses dins el centre, a més de col·laborar en les festes d'escola i ajudar en tasques diverses, també podem participar oferint tallers familiars de diversa índole, poden entrar i sortir de l'escola dins els horaris d'entrades i sortides relaxades sempre respectant el ritme de treball de mestres i infants, participar de formacions organitzades per l'escola i poden involucrar-se en les diferents comissions que tenim. Les famílies tenen un pes important a la nostra escola, podem participar al centre en aquestes comissions que normalment ens reunim 1 cops cada trimestre.

1- **Pedagògica - interior.** Comissió que dissenya els espais educatius i totes les activitats i propostes educatives.

2- **Infraestructures, disseny exterior i comitè ambiental.** Dissenya els espais del jardí i del parc municipal, com també s'encarrega del pla d'accions del projecte de sostenibilitat d'Escola Verda.

3- **Tecnològica i econòmica.** S'encarrega de buscar subvencions i premis per poder-nos presentar.

4- **Convivència: tallers, sortides, menjador, festes.** S'encarrega d'organitzar i oferir tallers educatius, de proposar sortides i festes adaptades al grup internivell, s'informa del procés i de les possibles millores del menjador amb el Consell comarcal i Ajuntament.

La família pot acompanyar al seu fill o filla en el seu procés d'incorporació a l'escola, entenent que l'objectiu d'aquest és facilitar que l'infant pugui vincular-se, relacionar i compartir amb els altres nens, nenes i adults de referència diferents situacions i accions facilitant el temps per poder-ho fer amb confiança i seguretat.

Xarxa escola i agents del municipi. Som una escola rural i molt petita i no podem obviar la xarxa amb el Municipi; famílies, Ajuntament, veïns/es, pobles del voltant, associacions diverses. Som una comunitat que es vincula al **territori** i al municipi, i al mateix temps enriqueix el propi projecte educatiu i local, creant **xarxes** de coresponsabilitats, de relacions i **participació**. La interconnexió entre aquesta diversitat de mirades és la nostra riquesa i és el que ens fa créixer i evolucionar per millorar i complementar.

3.1.3 Com avaluem

A l'escola les mestres fent **observació contínua, global i sistemàtica** durant l'execució de les diferents activitats; tallers, caixes d'aprenentatge, treball per ambients, sortides al bosc, etc.

utilitzem diferents **observacions i registres** de moltes de les activitats, comportament i actituds dels infants per controlar dades i per poder realitzar una avaluació completa i **objectiva**. Nosaltres donem molta importància al fet de documentar i fer visible el treball dels

infants a l'escola mitjançant seqüències d'imatges i gravacions. La **documentació** és una eina més que fem servir per l'avaluació.

En definitiva, les **eines i instruments** més utilitzats per avaluar i per millorar el procés d'ensenyament/ aprenentatge en el desenvolupament del projecte d'escola El Bosc són :

- Les observacions i els registres d'activitats. (entre elles les proves d'avaluació interna, les diagnòstiques de 3r, les competències de 6è)
- L'anecdotari o llibreta/diari d'aula.
- L'autoavaluació de l'adult/s implicats en l'educació de l'infant, el procés i progrés d'E/A, l'espai, els materials, els recursos, etc.
- La documentació (fotos i video)
- La reflexió entre les mestres.
- L'autoavaluació dels infants mitjançant llistes de control.

Amb totes aquestes dades, eines i recursos realitzem a l'**etapa d'educació Infantil 2 informes escrits** durant l'any (desembre i juny), on parlem de l'adaptació, del comportament, de les relacions que l'infant estableix , i dels aprenentatges i de les seves possibles millores. A banda realitzem durant el segon trimestre o sempre que la família ho demani mínim una reunió.

A l'**etapa d'educació Primària realitzem 2 informes** escrits durant l'any (desembre i juny), on parlem de l'adaptació, del comportament, de les relacions que l'infant estableix , i dels aprenentatges i de les seves possibles millores. A banda, realitzem durant el segon trimestre una reunió amb la família on s'explica l'evolució personal i acadèmica de cada alumne .

Com hem dit abans creiem que la **documentació** és essencial per saber d'on partim i cap a on volem anar per reflexionar i en definitiva millorar. Que es quedin totes les activitats registrades, projectes i experiències, per nosaltres d'alguna manera ens fa créixer i evolucionar com a mestres. Creiem que anar mantenint, afegint i/o modificant propostes a la inicial, és una creixement constructiu i sumatiu com a centre i com a comunitat, una realitat que ens dóna gran valor als processos d'E-A en el dia a dia de la nostra escola.